

Alle 'mirakelschilderijen' zijn terug thuis in de basiliek van Halle: "Na 25 jaar restaureren is de cirkel rond"

Veerle Vanderspikken en haar teamgenoten van Restauratie-atelier Antwerpen brachten maandag de twee laatste gerestaureerde mirakelschilderijen terug naar de Halse basiliek. — © idh

Halle -

De cirkel is rond voor de mirakelschilderijen van de Halse Sint-Martinusbasiliek. Precies 25 jaar nadat het eerste mirakelschilderij voor restauratie uit de basiliek vertrok, zijn de twee laatste ex voto's van de in totaal 21 schilderijen gerestaureerd. Restaurator Veerle Vanderspikken bracht ze vanuit haar restauratie-atelier in Antwerpen terug naar Halle, waar ze binnenkort eindelijk allemaal in volle glorie te bekijken zijn.

"25 jaar geleden merkten we met enkele vrienden op hoe zwart de schilderijen er in de torenhal van de basiliek erbij hingen. Ze waren heel slecht verlicht en je kon amper zien welke tafereel ze voorstelden, omdat ze zo sterk waren aangetast door de roetuitstoot van de verwarming in de kerk", doet Ghislain Stas van de vzw Pro Arte Hallensis het verhaal. "Niet veel later was de vzw Pro Arte Hallensis een feit. Ons doel: via sponsoring alle 21 schilderijen professioneel laten restaureren, zodat ze in volle glorie tot hun recht zouden komen in de Halse basiliek."

LEES OOK. Streekgidsen bekostigen zelf restauratie van 'mirakelschilderij': "Zo doen we iets terug voor de plek waar we mensen rondleiden"

De mirakelschilderijen van de basiliek dateren uit de zeventiende eeuw en beelden een aantal mirakels uit die aan de zwarte Onze-Lieve-Vrouw van Halle worden toebedeeld. “De schilderijen zijn schenkingen van mensen die ooit in hun leven op een of andere manier bijzonder veel geluk hebben gehad en dit toeschreven aan de Halse Onze-Lieve-Vrouw”, vertelt Ghislain verder. “We vermoeden dat het idee om deze schilderijen te laten maken van de vroegere Jezuïeten komt.”

Zoektocht naar sponsors

De zoektocht naar sponsors verliep de voorbije jaren al bij al vrij vlot. “Voor alle schilderijen konden we iemand vinden die 750 euro wilde investeren. Ook de Koning Bouwdewijnstichting paste bij”, klinkt het. “Dat er toch nog 25 jaar overging heeft te maken met de restauratiewerken die ondertussen ook gebeurden aan de basiliek zelf en door het feit dat we deze belangrijke kunstwerken enkel in handen wilden geven van professionele restauratoren.”

LEES OOK. Mirakelschilderijen komen na 25 jaar terug thuis in basiliek

De laatste twee schilderijen werden gerestaureerd door Veerle Vanderspikken die er voordien ook al vier restaureerde. “In het begin deed ik de restauratie als leerling van de Kunstacademie Antwerpen”, zegt Veerle. “Ondertussen ben ik afgestudeerd en hebben we met drie oud-leerlingen onze eigen vzw Restauratie-atelier Antwerpen opgericht.” (Lees verder onder de foto)

Dit schilderij uit de zeventiende eeuw stelt een jongen voor die wordt gered uit een gekapseisd bootje.

Dit schilderij uit de zeventiende eeuw stelt een jongen voor die wordt gered uit een gekapseisd bootje. — © idh

Een gemakkelijke klus was het zeker niet, vindt Veerle. “Een van de schilderijen was vroeger al eens onder handen genomen, maar dat gebeurde niet echt oordeelkundig”, zegt ze. “Vooral de roetlaag eraf halen zonder beschadigen is altijd een heel delicate klus. Pas dan kan je echt beginnen herstellen en conserveren.”

Vooraf cultureel-historische waarde

Ook de laatste twee schilderijen werden gesponsord door iemand die anoniem wenst te blijven. Een schilderij stelt een jongen voor die kapseist met een bootje, maar het uiteindelijk toch haalt in een wilde rivier. Een ander schilderij gaat over een familie die door plots onheil wordt getroffen, maar ook hier de Onze-Lieve-Vrouw van Halle wordt gered. (Lees verder onder de foto)

Dit schilderij uit de zeventiende eeuw gaat over een familie die door plots onheil wordt getroffen.

Dit schilderij uit de zeventiende eeuw gaat over een familie die door plots onheil wordt getroffen. — © idh

“We zijn heel blij dat we er konden voor zorgen dat na 25 jaar iedereen volop weer van de mirakelschilderijen kan genieten”, zegt Ghislain Stas. “Meer nog, mensen zien nu voor de eerste keer wat er echt op staat. Elke ex voto heeft zo zijn eigen verhaal en dat is bijzonder boeiend. Sommige werken worden gelinkt aan het atelier van de gekende kunstschilder David Teniers en zijn van goede kwaliteit. De waarde is niet zozeer artistiek, maar vooral cultuur-historisch omdat ze iets vertellen over hoe mensen de Onze-Lieve-Vrouw van Halle beleefden.”

Nu alle 21 mirakelschilderijen sinds maandag terug thuis zijn in de Sint-Martinusbasiliek, laat de kerkfabriek binnenkort een gespecialiseerde firma komen om de kunstwerken hun plaatsje in de torenhal terug te geven.